مەملەكەت بويىنشا قورى ەڭ مول قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسى باستالدى

شينجياڭ 100 ميلليارد يۋان دارەجەلى جاسىل كەن كاسىپ شوعىرىن قالىپتاستىرادى

ورتالىق مەديالارى نازارىنداعى شينجياڭ

☐ ساۋلە گازەتىنىڭ تىلشىلەرى لي حۋي، شاڭ جيە، جاۋ ميڭحاۋ

مەملەكەت بويىنشا قورى ەڭ مول قورعاسىن ـ مىرىش كەنى شينجياڭنىڭ حوتان حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسى رەسمي باستالدى. 3تە 5 جىلدىق دامۋ مەزگىلى ارقىلى شينجياڭ دۇنيە جۇزىلىك دەڭگەيدەگى قورعاسىن ـ مىرىش كاسىپ سالاسى بازاسىن قۇرىپ، 100 ميلليارد يۋان دارەجەلى جاسىل كەن كاسىپ سالاسى شوعىرىن قالىپتاستىرادى.

3 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى گەولوگيالىق بارلاۋ، زەردەلى كەن، مەتال قورىتۋ، حاۋىپسىزدىك، قورشاعان ورتانى قورعاۋ، قۇبىر تاسمالى، ۇستىرتتەگى توڭ توپىراقتا قۇرىلىس جۇرگىزۋ سياقتى سالالارداعى كوپتەگەن ماماندار، اكادەميكتەر حوتاندا باس قوسىپ، حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسى بارىسىنداعى "تولعاقتى ٴتۇيىن"، "قيىن ٴتۇيىن" ماسەلەسى جونىندە زەرتتەۋ ـ تالقى جۇرگىزدى.

كۇنلۇن تاۋىنان الەمدىك دەڭگەيدەگى "اسىل قازىنا" بايقالدى

حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنى شينجياڭداعى گەولوگ ـ كەنشىلەردىڭ مىڭ ٴبىر ماشاقاتتى باستان كەشىرىپ، كۇنلۇن تاۋىنىڭ "تىرشىلىك شەكتەلگەن وڭىرىندە" جاراتقان كەن ىزدەۋ كەرەمەتى سانالادى.

2008 ـ جىلدان 2011 ـ جىلعا دەيىن شينجياڭ گەولوگيا ـ كەن مەكەمەسىنىڭ 8 ـ گەولوگيا ۇلكەن اترەتى كۇنلۇن تاۋىنىڭ قويناۋىنا بارىپ، وسى "قازىنانى" بايقاپ، شينجياڭنىڭ "358" كەن ىزدەۋ ىسىنىڭ ماڭىزدى كەن ىزدەۋ جەتىستىگىن جاراتتى. وسىدان كەيىن شينجياڭ گەولوگيالىق بارلاۋ قورى مەن شينجياڭ گەولوگيا ـ كەن مەكەمەسى ىلگەرىندى ـ كەيىندى قارجى شىعارىپ، الدىن الا جاپپاي تەكسەرۋ جانە بارلاۋ قىزمەتىن ورىستەتتى.

2016 ـ جىلى 9 ـ ايدا شينجياڭ گەولوگيا ـ كەن مەكەمەسى حوتان ايماعىنىڭ حوتان اۋدانىنداعى حوشاۋيۋن وڭىرىنەن بايلىق قورى 19 ميلليون تونناعا جۇىق دۇنيە جۇزىلىك دەڭگەيدەگى ەرەكشە ٴىرى قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن بايقادى، بۇل دا كەزەكتە ەلىمىزدە انىقتالعان بايلىق قورى ەڭ مول قورعاسىن ـ مىرىش كەنى بولىپ تابىلادى. ەڭ سوڭعى مالىمەتتە كورسەتىلۋىنشە، بۇل كەندەگى مىرىش پەن قورعاسىننىڭ مەتال مولشەرى 18 ميلليون 808 مىڭ 900 تونناعا جەتىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەڭگەيدەگى قورعاسىن ـ مىرىش كەنىندە سيرەك كەزدەسەتىن جوعارى سورتتى كەن بولىپ وتىر.

شينجياڭ گەولوگيا ـ كەن مەكەمەسىنىڭ باس ينجەنەرى لي فىڭميڭ بىلاي دەدى: حوتان حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىنەن انىقتالعان قور مولشەرى دۇنيە ٴجۇزى بويىنشا 7 ـ ورىندا تۇرادى، ونىڭ بايقالۋى بۇكىل ەل بويىنشا قورعاسىن ـ مىرىش بايلىعىنىڭ جايعاسۋ جاعدايىن وزگەرتىپ، شينجياڭدى ەل ىشىندەگى ەڭ ۇلكەن قورعاسىن ـ مىرىش بايلىعى مول ولكەگە اينالدىردى.

جۇڭگو عىلىم اكادەمياسىنىڭ اكادەميگى، جۇڭگو عىلىم اكادەمياسى شينجياڭ بولىمشەسىنىڭ باستىعى شياۋ ۋنجياۋ سول كۇنگى ىلگەرىلەتۋ ماجىلىسىندە بىلاي دەپ تانىستىردى: حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنى باتىس كۇنلۇن تەتىس قورعاسىن ـ مىرىش كەن بەلدەۋىنە ورنالاسقان، قورعاسىن ـ مىرىش كەنىنىڭ گەولوگيالىق شارت ـ جاعدايى تۋتەنشە ٴتيىمدى، قور مولشەرىن ارتتىرۋ، ٴوندىرىس مولشەرىن جوعارىلاتۋ كومەسكى كۇشى زور. قازىرگى ساندى مالىمەتتەرگە جاسالعان تالداۋعا قاراعاندا، بۇل كەن بەلدەۋىنىڭ ۇزاق بولاشاقتىق بايلىق مولشەرى 80 ميلليون تونناداn اسىپ، مەملەكەت دارەجەلى قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن بارلاۋ ـ اشۋ بازاسى بولادى ەكەن.

اشۋ قۇرىلىسىندا ٴالى دە كوپتەگەن قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ قاجەت بولىپ وتىر

قور مولشەرى مول بولۋدان سىرت، تاماشا بازار بولاشاعى دا جۇرت نازارىن حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىنە اۋداردى.

جۇڭگو ينجەنەريا اكادەمياسىنىڭ اكادەميگى يۋي رۇنساڭ ىلگەرىلەتۋ ماجىلىسىندە بىلاي دەدى: اككۋمۋلياتور كاسىبىنىڭ دامۋىنا بايلانىستى، قورعاسىن ـ مىرىشتىڭ تۇتىنۋ مولشەرى قاۋىرت ارتتى، قازىر ٴتۇستى مەتالداردىڭ ىشىندە مىس پەن الۋمينيدەن قالسا 2 ـ ورىندا تۇرادى، الداعى 15 جىلدا قورعاسىن ـ مىرىشتىڭ تۇتىنۋ مولشەرى 100 ميلليون تونناداn اسىپ، وتكەن 70 جىلداعى تۇتىنۋ جيىنتىعىنا تايايدى، بۇل حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشىپ پايدالانۋعا كەڭ بازار كەڭىستىگىن ازىرلەيدى.

بازاردىڭ جاندانۋى حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن بارلاۋ ۇقىعىن باسەكەلەستىرىپ ساتۋدان بايقالادى. بيىل 2 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى اشىق وتكەرمەلەپ مەردىگەر شاقىرۋ بارىسىندا، مەملەكەت مەنشىگىندەگى دەربەس قارجىلى سەرىكتەستىكتىڭ شينجياڭ گەولوگيالىق كەن قارجى قوسۋ توبى (تومەندە قىسقارتىلىپ "شينكۋاڭ توبى" دەلىنەدى) 25 ميلليارد يۋان باعامەن جەڭىپ شىعىپ، مەملەكەت بويىنشا كەن بارلاۋ ۇقىعىن باسەكەلەستىرىپ ساتۋدىڭ ەڭ جوعارى رەكوردىن جاراتتى.

ماماندار بۇل كەن بايلىعىن اشۋ قۇرىلىسى وڭاي ـ وسپاق ٴىس ەمەس دەپ اتاپ كورسەتتى. حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنى اۋماعى كۇنلۇن تاۋىنىڭ قويناۋىنا ورنالاسقان، تەڭىز دەڭگەيىنەن ورتاشا بيىكتىگى 5600 مەتر، تيپتىك تەڭىز دەڭگەيىنەن بيىك، ۇستىرتتى سۋىق وڭىرگە جاتادى، جىل بويى ورتاشا تەمپەراتۋراسى ٴنول سەلسي گرادۋستان تومەن، توڭ توپىراق قاباتىنىڭ كولەمى كەڭ، تەرەڭ. ونىڭ ۇستىنە كەن اۋماعىنداعى مۇزدىقتار سۋ قاينارىنىڭ باستى قامداۋ كوزى، سوندىقتان قورشاعان ورتانى قورعاۋ جاعىنداعى تالابى تۋتەنشە جوعارى.

شينكۋاڭ توبى ەل ٴىشى ـ سىرتىنداعى كوپتەگەن كەن اشۋ، تەكسەرۋ جانە قۇرىلىس جۇرگىزۋ ورىندارىمەن بىرلەسىپ، قىرۋار باستاپقى كەزەڭدىك قىزمەتتەردى ىستەدى، باستاپقى قادامدا "اشىق قازۋ + كەن قويمالجىڭىن الىستان قۇبىرمەن تاسۋ + كۇيدىرۋ ٴادىسى مەن ىلعالداۋ ٴادىسىن بىرىكتىرە وتىرىپ قورىتۋ" سىندى كەن اشۋ قۇرىلىسى جوباسىن پايدالانىپ، ۇزىندىعى 480 كيلومەتر كەلەتىن قۇبىر ورناتىپ، ٴىرى رۋدالاردى ۇساقتاپ كەن قويمالجىڭىنا اينالدىرعانىنان كەيىن قۇبىر ارقىلى تاۋدان تومەن قورىتۋ زاۋىتىنا جەتكىزىپ، سول ارقىلى تاسىمالدىڭ وزىندىك قۇنىن جانە ەكولوگيالىق قورشاعان ورتاعا جاسايتىن ىقپالىن بارىنشا تومەندەتۋدى بەلگىلەدى.

شينجياڭنىڭ 100 ميلليارد يۋان دارەجەلى كاسىپ شوعىرىن مولايتتى

شينجياڭ حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسىنا زور ٴۇمىت ارتىپ، مۇناي ـ تابيعي گاز، كومىر نەگىزىندە، حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىنە سۇيەنىپ، تاعى دا 100 ميلليارد يۋان دارەجەلى كاسىپ شوعىرىن قالىپتاستىرۋدى ايقىن العا قويدى، سونداي ـ اق حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسىنىڭ ۋاقىت كەستەسىن جاسادى: ٴبىر جىلدا قازۋعا وتكىزىپ بەرۋ، 2 جىلدا بارلاۋدى ورىنداۋ، 3 جىلدا كەن جانە قورىتۋ زاۋىتىن ٴوندىرىس قۋاتىنا جەتكىزۋ، 5 جىلدا تومەنگى بۋىنداعى كاسىپ سالاسىنىڭ جىلدىق ٴونىم قۇنى 15 ميلليارد يۋاننان تومەن بولماۋ.

شينكۋاڭ توبى پارتكومىنىڭ شۋجيى، القا باستىعى سۇن بين ىلگەرىلەتۋ ماجىلىسىندە مىنانى ٴبىلدىردى: شينكۋاڭ توبى 3تە 5 جىل ۋاقىت جۇمساپ، قورعاسىن ـ مىرىش، مەتال قازۋ، سۇرىپتاۋ، قورىتۋدى نەگىزگى تۇلعا ەتىپ، كەن دەستەرىنە قارجى قوسۋ، گەولوگيالىق قىزمەت وتەۋ، ينجەنەريا قۇرىلىسى، ساۋدا ـ زات اينالىمى ٴبىر تۇلعالانعان ٴىرى، وسى زاماندانعان جاسىل كەن كاسىبى شوعىرىن بىرتىندەپ قالىپتاستىرىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەڭگەيدەگى قورعاسىن ـ مىرىش كاسىپ بازاسىن قۇرۋعا كۇش سالادى. نىسان ٴوندىرىس قۋاتىنا جەتكەنىنەن كەيىن قورعاسىن ـ مىرىش جوعارى، تومەنگى بۋىنداعى كاسىپتەردىڭ جىلدىق ٴونىم قۇنى شامامەن 50 ميلليارد يۋان بولىپ، جىلدىق پايدا باجىسى 10 ميلليارد يۋاننان اسىپ، 5300دەن استام ادامدى كاسىپتەندىرەدى.

حوتان ايماعى حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىنەن زور ٴۇمىت كۇتۋدە. وڭتۇستىك شينجياڭعا ورنالاسقان حوتان ايماعىنىڭ ەكونوميكالىق نەگىزى ٴالسىز، كاسىپ قۇرىلىمى جالاڭ، ونەركاسىپتەنۋى العاشقى كەزەڭدە تۇر، مول قارجىنىڭ، ٴىرى نىسانداردىڭ جەبەۋىنە ٴزارۋ.

حوتان ايماقتىق پارتكومىنىڭ شۋجيى ليۋ چىن مىنانى ٴبىلدىردى: جوعارى باستامادا، جوعارى دەڭگەيدە، جوعارى ساپادا حوشاۋيۋن قورعاسىن ـ مىرىش كەنىن اشۋ قۇرىلىسى حوتاننىڭ باسىمدىقتا بايلىقتارىنىڭ كادەگە جاراۋىن جەدەلدەتۋدە، اۋىل ـ قىستاقتاردى گۇلدەندىرۋدى جەبەۋدە جانە جەتەكتەۋدە، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنا قىزمەت وتەۋدە ماڭىزدى مانگە يە.

(«ساۋلە گازەتىنىڭ» 3 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنگى سانىنان باسىلعان)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى زەرتتەۋ كەڭسەسى جالپىلىق باسقارماسىنىڭ باستىعى چىن دىڭ: اۆتونوميالى رايوننىڭ ونەركاسىپ ٴوندىرىسىندە "ٴساتتى باستامانى" جۇزەگە اسىرۋى "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىنىڭ" تىرەكتىك رولىنىڭ كۇشتى تەبىن بايقاتۋىنىڭ ارقاسى ەكەندىگىن ايتتى.

بيىل جىل باسىنان بەرى، شينجياڭ مۇناي ـ تابيعي گاز ٴوندىرۋ، ۆڭدەۋ، كومىر، كومىر ەلەكتر، كومىر حيميا ونەركاسىبى، جاسىل كەن، استىق ـ ماي، ماقتا جانە توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك، جاسىل ورگانيكالى جەمىس ـ جيدەك، كوكونىس، ساپالى مال شارۋاشىلىق ونىمدەرى، سونداي ـ اق جاڭا ەنەرگيا، جاڭا ماتەريال سياقتى ستراتەگيالىق سيپاتتى جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالاسى سىندى "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىن" ارقاۋ ەتىپ، وسىزاماندانعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل جەتىلدىردى، قۇردى. قاتىستى كاسىپورىندار دامۋدىڭ كومەسكى كۇش باسىمدىعىن جارىققا شىعارىپ، ٴتۇيىندى نىسان قۇرىلىستارىن جوسپارلادى، "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" ونەركاسىپ ٴوندىرىسىنىڭ ارتۋىنا تىرەك بولاتىن ورتان قازىققا اينالدى.

ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، العاشقى 2 ايدا رايونىمىزداعى "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" ونەركاسىبىنىڭ ارتقان قۇنى سايكەس مەزگىلدەگىدەن 9.7% ارتتىرۋدى ورىنداپ، ارتۋ قارقىنى كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپ ارتۋ قارقىنىنان 0.9 پايىز جوعارى بولىپ، كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپتە ۇستاعان سالماعى 92.4%كە جەتكەن.

ورتانى ساپالاندىرىپ، قىزمەت وتەۋدى كۇشەيتىپ، قارجى قوسۋ كومەسكى كۇشىن قاۋلاتتى

"شينجياڭ دامۋ كوكتەمىن قارسى الدى، كەزەكتە قارجى قوسۋدىڭ ەڭ تاماشا ۋاقىت مەزگىلىندە تۇر". 2 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى اشىلعان اۆتونوميالى رايوننىڭ كاسىپورىنشىلار اڭگىمە ماجىلىسىندە قاتىناسقان كاسىپورىنشىلار جابال وسىلاي دەدى. شينجياڭنىڭ كەلەلى نىسان قۇرىلىستارىنىڭ جەدەل ىلگەرىلەتىلۋى، تۇراقتى مۇلىككە قارجى قوسۋدىڭ تاماشا باستاما اشۋى دا وسىمەن سايكەس تاپتى.

شينجياڭنىڭ بازارلانعان، زاڭمەن باسقارىلاتىن، حالىقارالىق شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن بار كۇشپەن تۇلعالاۋى كاسىپورىنشىلاردىڭ سەنىمىن نىعايتتى. شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرىپ، دارەجەسىن ٴوسىرۋدىڭ 3 جىلدىق ارەكەتى اتقارىلدى؛ ساياسي ـ زاڭ ورگاندارىنىڭ زاڭمەن باسقارىلاتىن شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرۋعا قاتىستى 50 تارماقتى شاراسى شىعارىلدى؛ ۇكىمەتتىك قىزمەت وتەۋ رەفورماسىن جەدەل ىلگەرىلەتىپ، ساندى مالىمەتتەردەن كوبىرەك پايدالانىپ، بۇقارانى از سابىلتتى... تيانشان الابىندا باسەكەلەسە ۇيرەنىپ، باسىپ وزاتىن، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن جابال ساپالاندىرۋ رايى كۇن سايىن قويۋلادى.

دامۋ ورلەۋى كوتەرىلىپ، ۋعان ىلەسە قارجى قوسۋ اياق الىسى جەدەلدەدى

3 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇزىن جوعارى قارقىندى تاس جول تۋننەلى — تيانشان شىڭى تۋننەلىنىڭ شىعار اۋزىنىڭ وڭ ـ سولىنداعى نەگىزگى ۇڭگىر بويىندا 5000 مەتردەن استام قازىلدى.

تيانشان شىڭى تۋننەلى — G0711 جەلىسى ٴۇرىمجى ـ لوپنۇر جوعارى قارقىندى تاس جولىنىڭ مەڭگەرۋ سيپاتتى ينجەنەرياسى. بيىل جىل باسىنان بەرى، بۇل نىساننىڭ قۇرىلىسشىلارى كۇندىز تۇنگە جالعاپ، كوكتەم مەرەكەسىندە دە جۇمىستى توقتاتپاي، قۇرىلىستىڭ ٴتارتىبىن، ورنىقتى ىلگەرىلەۋىن كۇش سالا قامتاماسىز ەتتى.

كەلەلى نىسان قۇرىلىسى — ىشكى سۇرانىستى كەڭەيتۋدىڭ، قارجى قوسۋدى جەبەۋدىڭ، ارتتۋدى ورنىقتىرۋدىڭ "ورنىقتىرعىشى". رايونىمىز نىسان قۇرىلىسىنىڭ "بۇيداسىن" مىقتى ۇستاپ، كەلەلى نىسانداردى "جوسپارلاۋ دەڭگەيىن"، "ىلگەرىلەتۋ تەبىنىن"، "قىزمەت وتەۋ" قابىلەتىن جانە "تياناقتاندىرۋ" قارقىنىن كۇش سالا جوعارىلاتىپ، ٴونىمدى قارجى قوسۋدى داڭعىل ـ ٴدال كەڭەيتتى.

ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، 1 ـ، 2 ـ ايلاردا شينجياڭدا تۇراقتى مۇلىككە قوسىلعان قارجىنىڭ جالپى سوماسى (شارۋا وتباسىلارىن قامتىمايدى) سايكەس مەزگىلدەگىدەن 10.7% ارتىپ، ارتۋ قارقىنى بۇكىل ەل بويىنشا 5 ـ ورىندى يەلەگەن، مۇنىڭ ىشىندە ونەركاسىپكە قوسىلعان قارجى مەن نەگىزدىك قۇرىلعىلارعا قوسىلعان قارجى سايكەس مەزگىلدەگىدەن جەكە ـ جەكە 22.3% جانە 32.3% ارتقان.

بۇل كەلەلى نىسانداردىڭ جەتەكتەۋ، دەم بەرۋ جانە ٴونىمدى قارجى قوسۋداعى شەشۋشى رولىن ۇزدىكسىز ساۋلەلەندىرگەندىگىنىڭ، ەكونوميكانىڭ ساپا جاعىندا ٴونىمدى جوعارىلاۋىن جانە سان جاعىندا ۇيلەسىمدى ارتۋىن جۇزەگە اسىرۋدى ىلگەرىلەتكەندىگىنىڭ جەمىسى. بيىل شينجياڭ جالپى 400 ٴتۇيىندى نىسان ورنالاستىردى، ۋعان جالپى 2 تريلليون 700 ميلليارد يۋان قارجى قوسىلادى، 300 ميلليارد يۋان قارجى قوسۋدى ورىنداۋدى جوسپارلادى، ول سۋ يگىلىگى، قاتىناس، ەنەرگيا، كاسىپ سالاسى، حالىق تۇرمىسى سالاسىن قامتيدى.

اناعۇرلىم كوپ نىسانداردىڭ قۇرىلىس جۇمىسىن جەدەل قالپىنا كەلتىرۋىن، باستاۋىن جەبەۋ ۇشىن، اۆتونوميالى رايونداعى ٴار دارەجەلى ۇكىمەت تاراۋلارى قىزمەت وتەۋ تانىمىن، دامۋ تانىمىن كۇشەيتىپ، نەگىزگى ساتىنى شىكەرىلەۋدى ارالاپ، نەگىزگى ساتىعا زەينىن اۋدارىپ، كەڭەسۋدى، ۇشتاستىرۋدى كۇشەيتتى، جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەت وتەۋىن جاقسى ىستەدى.

2 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى جۇمىس قالپىنا كەلتىرىلگەنىنەن بەرى، شينجياڭ ليشيىن ەنەرگيا جارنا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ چارقىلىق اۋدانى ميلان 50 مەگاۆاتتىق جەل ەلەكتر نىسانى ستانسيا ٴىشىن بەزەندىرۋ جانە ەلەكتر اسپاپتارىن ەلەكتر كوزىنە قوسىپ بىرىكتىرىپ ۇيلەستىرۋ قىزمەتتەرىن جەدەل ىلگەرىلەتتى.

"باينعولين موڭعۇل اۆتونوميالى وبلىستىق دامۋ جانە رەفورما كوميتەتى، چارقىلىق اۋداندىق دامۋ جانە رەفورما كوميتەتى ارناۋلى ٴبان قۇرىپ، نىسان قۇرىلىسىنىڭ بەلگىلەمەگە ۇيلەسىمدىلىك راسمياتىن ٴبىتىرۋ قىزمەتىن تۇتاس بارىس بويىنشا سايكەستىرىپ، تەمىر جول تاراۋلارىن سايكەستىرىپ، جەل ەلەكتر ستانسياسىنىڭ ەلەكتر سىمىن گولمۋد ـ كورلا تەمىر جولىنان اتتاتىپ، لوپجاڭزانىڭ وڭتۇستىگىندەگى 220 كيلوۆولتتىق جيناۋ پۋنكتىنە قوسىپ، 4 ـ ايدا جەلگە قوسۋدى جۇزەگە اسىرۋعا تاماشا نەگىز قالادى"، ـ دەدى 3 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ليشيىن ەنەرگيا توبى چارقىلىق اۋدانى ميلان 50 مەگاۆاتتىق جەل ەلەكتر نىسانىنىڭ جاۋاپتىسى جاڭ رۇي تىلشىگە.

ونىمدىلىك ارتتىرىلىپ، تەكشە قۇرىلىپ، سىرتقى ساۋدا تۇتىنۋى جانداندى

3 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى باۋگاڭ توبى شينجياڭ 1 ـ تامىز بولات ـ تەمىر شەكتى سەرىكتەستىگى زات تاسىمال بولىمشە سەرىكتەستىگىنىڭ 1 ـ توپتاعى 3000 توننالىق وراما بولاتى تايلانىپ، وزبەكستانعا ەكسپورت ەتىلۋ الدىندا تۇر. بيىل جىل باسىنان بەرى، بۇل سەرىكتەستىكتىڭ سىرتقى ساۋدا ەكسپورت تاپسىرىس مولشەرى كوبەيىپ، الدىڭعى 2 ايداعى ەكسپورت مولشەرى وتكەن جىلداعى سول تۇستاعىدان 67.3% ارتتى.

ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، 1 ـ، 2 ـ ايلاردا شينجياڭدا زاتتاردىڭ يمپورت ـ ەكسپورت ەتىلۋ جالپى سوماسى 44 ميلليارد 390 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 86.4% ارتىپ، ارتۋ قارقىنى بۇكىل ەل بويىنشا 1 ـ ورىندى يەلەگەن. مۇنىڭ ىشىندە ەكسپورت سوماسى 38 ميلليارد 150 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 91.6% ارتتى؛ يمپورت سوماسى 6 ميلليارد 240 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 59.8% ارتتى. ونەركاسىپ ونىمدەرىنىڭ ەكسپورتىندا 9 اي تومەندەۋ جاعدايى اياقتالىپ، ارتۋ جۇزەگە اسىرىلدى، كولەمىنەن جوعارى ونەركاسىپ ەكسپورتىندا وتكىزىپ بەرۋ قۇنى سايكەس مەزگىلدەگىدەن 21.3% ارتىپ، بۇكىل ەلدىڭ دەڭگەيىنەن 26.2 پايىز جوعارى بولىپ، بۇكىل ەل بويىنشا 6 ـ ورىندى يەلەدى.

1 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ەلىمىز جاڭا تيپتى ٴتاجى ۆيرۋس ىندەتىمەن جۇعىمدالۋعا قاتىستى "B تۇردەگى B باسقارۋدى" اتقاردى، شينجياڭ سول كۇنى ـ اق قورعاس، ەركەشتام، قاراسۋ، تايكەشكەن سىندى 4 تاس جول شەكارا وتكەلىندە جولاۋشىلار تاسىمالى بويىنشا كەدەنىنەن ٴوتۋدى قالپىنا كەلتىردى؛ 2 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى الاتاۋ ساعاسى، باقتى، تورعايتى تاس جول شەكارا وتكەلدەرى دە قۇرلىقتىق جول شەكارا وتكەلدەرىندەگى "جولاۋشىلاردى توقتاتىپ، زاتتاردى وتكىزۋ" ساياساتىنا رەتتەۋ جۇرگىزىپ، جولاۋشىلار تاسىمالى بويىنشا كەدەنىنەن ٴوتۋدى قالپىنا كەلتىردى.

شينجياڭ تەز قارقىنمەن ٴتۇرلى شەكارا وتكەلدەرىندە جولاۋشىلار مەن زاتتاردى وتكىزۋدى ىلگەرىلەتىپ، شەكارا وتكەلدەرىنىڭ سىرتقا ەسىك اشۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتتى، كوپ ٴتۇرلى ساۋدا ٴتاسىلى قاتار جۇرگىزىلىپ، يمپورت ـ ەكسپورت ەتىلگەن زاتتاردىڭ كەدەنىنەن ٴوتۋىن قولايلاندىرۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، حالىقارالىق اۋىس ـ كۇيىستىڭ، سەلبەستىكتىڭ جاڭا قادام تاستاۋىن جەبەدى.

سونىمەن بىرگە كوپتەگەن ٴتيىمدى ساياساتتاردىڭ ىلگەرىلەتۋىندە تۇتىنۋدا دا بىرتىندەپ قالپىنا كەلۋ جاعدايى جارىققا شىقتى.

3 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى ٴۇرىمجى قالاسى بەيجيڭ جولى حۋيجيا شىداي الاڭىندا ادامدار قايشىلىستى، الىرماندار تاۋارلاردى دەن قويا تاڭداپ جاتتى. ساۋدا سارايىنىڭ باس ديرەكتورى پىڭ لي بىلاي دەدى: ساۋدا سارايىنىڭ بيىل الدىڭعى 2 ايداعى ساتۋ سوماسى 400 ميلليون يۋاننان اسىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 10% ارتتى، ٴىنجۋ ـ مارجانداردىڭ، ەرلەر، بالالار كيىم ـ كەشەكتەرىنىڭ جانە ەرەن بازاردا ساتۋ سوماسىنىڭ سايكەس مەزگىلدەگىدەن ارتۋ مولشەرى 20% ـــ 15كە جەتتى".

جەر ـ جەردەگى ساۋدا سارايلارىنىڭ ساتۋدى جەبەۋ تەبىنىن ارتتىرۋىنا ىلەسە، جىلدام جەتكىزۋ زات اينالىمى ٴۇرتىس قالپىنا كەلىپ، جاقسارىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس تۇتىنۋدىڭ تەڭ قادامدا ارتۋىنا دەم بەردى. ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، 1 ـ، 2 ـ ايلاردا شينجياڭنىڭ قوعامدىق تۇتىنۋ ونىمدەرىنىڭ بولشەك ساتىلۋ جالپى سوماسى 57 ميلليارد 758 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 3.7% ارتقان.

اۆتونوميالى رايون تۇتىنۋدى جەبەۋ قيمىلى تۇرلەرىن بەلسەنە قۇرىپ، جان ـ جاقتى، كوپ سالا بويىنشا تۇتىنۋ كومەسكى كۇشىن قاۋلاتتى. جەر ـ جەردىڭ تاراتقان تۇتىنۋ بەلەتى ساۋدا سارايلارى، ەرەن بازار، اس ـ سۋ، سەميا ەلەكتر جابدىقتارى سياقتى كوپ ٴتۇرلى تۇتىنۋ ورىندارىن شارلاپ، تۇتىنۋدىڭ ارتۋىنا تىڭ دەم بەردى؛ "جاڭا جىلدىق اۆتوكولىك ساتىپ الۋ مەرەكەسى"، "ينتەرنەتتە مەرەكەلىك زات ساتىپ الۋ مەرەكەسى" سياقتىلاردى وتكىزىپ، اۆتوكولىك، مەرەكەلىك زات، اۋىل شارۋاشىلىق ەرەكشە ونىمدەرى سياقتىلاردى ساتۋدىڭ ارتۋىن جەبەدى؛ حالىققا قولايلى اشىق بازار، زاپاس قوراپ بازارى، جىلجىمالى جايما اشۋ سياقتىلار قالا تۇرعىندارىنىڭ زات ساتىپ الۋىنا قولايلىلىق جاسادى؛ جاڭا كاسىپ كۇيى، جاڭا ۇلگى اعاۋسىز، ٴتارتىپتى دامىپ، تۇتىنۋدىڭ دارەجەسىن ٴوسىرۋ اۋقىمىنا بەيىمدەلىپ، ٴداستۇرلى تۇتىنۋ دارەجەسىن ٴوسىرىپ، جاڭاشا تۇتىنۋدى جەتىلدىرىپ، قىزمەت وتەۋ تۇتىنۋىن كەڭەيتتى.

"كۇن جىلىعان سايىن، الاماندار دا بىرتىندەپ كوبەيە ٴتۇستى، بۇل تۇتىنۋدىڭ ۇزدىكسىز ارتۋىنا دەم بەرەتىن بولادى"، ـ دەدى پىڭ لي.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى حۇڭشيان سولتۇستىك جولى 500 ـ ٴنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ٴنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان